

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat

af 28. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 15. marts 2019

Tidspunkt: kl. 11.00

Sted: 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Jan E. Jørgensen (V), Preben Bang Henriksen (V), Lars Aslan Rasmussen (S), Søren Egge Rasmussen (EL), Nikolaj Villumsen (EL), Rasmus Nordqvist (ALT) og Sofie Carsten Nielsen (RV).

Desuden deltog: udenrigsminister Anders Samuelsen, fiskeri- og ligestillingsminister og minister for nordisk samarbejde Eva Kjer Hansen samt miljø- og fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen.

- L Punkt 1. Rådsmøde nr. 3683 (almindelige anliggender – artikel 50) den 19. marts 2019**
EUU alm. del (18) – bilag 504 (kommenteret dagsorden)

- L 1. Forberedelse af Det Europæiske Råd (artikel 50) den 21. marts 2019**

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3683 – bilag 1 (fortroligt samlenotat)

EUU alm. del (18) – bilag 227 (udvalgsmødereferat side 266, behandlet i EUU 16/11-18)

EUU alm. del (2016-17) – bilag 675 (udvalgsmødereferat side 957 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 21/4-17)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

2. Eventuelt

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

3. Siden sidst

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 3682 (almindelige anliggender) den 19. marts 2019

EUU alm. del (18) – bilag 504 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren forelagde dagsordenspunkterne 6, 7 og 8 til forhandlingsoplæg. De resterende punkter var til orientering.

1. MFF 2021-2027

– *Politisk drøftelse/ Status*

KOM (2018) 0321, KOM (2018) 0326, KOM (2018) 0327, KOM (2018) 0328, KOM (2018) 0323, KOM (2018) 0325 og KOM (2018) 0322

Rådsmøde 3682 – bilag 2 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (18) – bilag 503 (udvalgsmødereferat side 799, senest behandlet i EUU 8/2-19)

Udenrigsministeren: Jeg forventer, at der på rådsmødet vil være en overordnet politisk drøftelse af status over forhandlingerne på baggrund af en fremskridtsrapport fra det rumænske formandskab. Formandskabet har også lagt op til en tematisk drøftelse af to emner – klimamainstreaming og indretningen af migrationsindsatsen under EU's budget. Det er to vigtige emner, hvor fælles EU-løsninger er nødvendige for at tackle fremtidige udfordringer. Det er nogle af de områder, hvor der i mine øjne skabes mest EU-merværdi.

Regeringen støtter en ambitiøs klimaindsats i EU og bakker op om en styrkelse af klimamainstreaming i forhold til den indeværende periode. Det betyder, at hensynet til klima i stadig højere grad indtænkes i EU-budgettet – også ved emner, der ikke intuitivt handler om klima. Samtidig er det vigtigt, at udgiftsmål ikke står alene. I drøftelsen vil regeringen derfor også argumentere for en bedre opfølgning på klimaindsatsen og et øget fokus på den faktiske klimaeffekt.

Baggrunden for drøftelsen af migration er ikke mindst de udfordringer, EU har haft med at finansiere indsatsen under migrationskrisen. Da det flerårige EU-budget for perioden 2014-2020 blev fastlagt i 2013, var der ingen, der forudså migrationskrisen i 2015. Det er lykkedes at sikre finansiering af migrationsindsatsen i indeværende budgetperiode gennem omprioriteringer og ikke mindst yderligere nationale bidrag til f.eks. EU's trustfond for Afrika og EU's flygtningefacilitet i Tyrkiet.

Migration vil fortsat være en udfordring de kommende mange år, og vi kan ikke klare opgaven alene i Danmark. Der skal derfor sikres tilstrækkelig finansiering inden for budgettet, så vi undgår situationer, hvor Kommissionen på ad hoc-basis må bede medlemslandene om yderligere bidrag.

Migration er for vigtig en udfordring til ad hoc-løsninger. Der er behov for en større indsats i nærområderne, en styrkelse af EU's ydre grænser og bekæmpelse af de grundlæggende årsager til migration.

I den kommende budgetperiode ønsker Kommissionen at sikre finansiering inden for EU's budget til en øget migrations- og grænseindsats. Regeringen støtter en sådan øget prioritering under EU's budget. Vi har fremlagt en plan, hvor vi inden for en ramme på 1,00 pct. fordobler denne indsats i EU.

Drøftelsen på rådsmødet vil fungere som politisk rettesnor for det videre arbejde på teknisk niveau. Udgangspunktet for forhandlingerne er fortsat det tidligere østrigske formandskabs udkast til en såkaldt forhandlingsboks.

Forhandlingerne er stadig på et relativt tidligt stadie, hvor medlemslandene holder fast i deres overordnede prioriteter. Det har jeg sagt nogle gange efterhånden, men det er stadig lige sandt. Selv om der foregår et omfattende teknisk arbejde, og selv om der er månedlige politiske drøftelser, så er vi endnu ikke dér, hvor positionerne for alvor bevæger sig.

Under min forelæggelse af Rådet for almindelige anliggender her i udvalget den 8. februar forsøgte jeg at give et overblik over de mange og svære knaster i de overordnede forhandlinger. Kombineret med konsekvenserne af Brexit er der ingen tvivl om, at det bliver meget svære forhandlinger.

Jeg forstår godt, at det kan være frustrerende for medlemmerne af Europaudvalget, at vi ikke kan sige så meget mere om de overordnede MFF-forhandlinger på nuværende tidspunkt, men dér er vi simpelthen ikke endnu.

En af årsagerne til, at der endnu ikke er rigtig politisk strøm på forhandlingerne er Brexit, som skaber usikkerhed og suger politisk opmærksomhed til sig.

I har selv set udkastet til forhandlingsboks. Vi er stadig der, hvor der ikke engang er indsat foreløbige beløb eller endda beløbsintervaller for de enkelte budgetkategorier. Det er i mine øjne stærkt usikkert, om vi når dertil under det rumænske formandskab.

Herefter skal de overordnede udgiftsniveauer drøftes. Her vil vi uden tvivl komme til at se de store uenigheder udfolde sig mellem de budgetrestriktive medlemslande, som Danmark er en del af, og de medlemslande, som ønsker et budget tættere på det foreslåede fra Kommissionens side – eller endnu højere.

Som jeg efterhånden har nævnt en del gange, vil finansministeren tage forhandlingsoplæg her i udvalget, når drøftelserne er tilstrækkeligt konkrete og forhandlingerne mere fremskredne. Men forhandlingerne er ganske enkelt ikke nået til det punkt.

Det er først i forbindelse med de afsluttende forhandlinger i Det Europæiske Råd, at de nødvendige kompromiser vil skulle indgås for at nå en samlet aftale. Af samme grund blev forhandlingsoplægget for den indeværende MFF-aftale forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for Det Europæiske Råd i november 2012 – ca. 1½ år efter fremlæggelsen af Kommissionens forslag og 3 måneder før en aftale blev indgået. Til sammenligning er der kun gået cirka 10 måneder siden Kommissionens nuværende forslag blev fremsat.

Det er i øjeblikket primært i det centrale forhandlingsspor, hvor sektorretsakterne forhandles, at der sker håndgribelige fremskridt. Jeg har selv taget forhandlingsoplæg her i udvalget på førtiltrædelsesinstrumentet, Globaliseringsfonden samt Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden, og i dag gælder forhandlingsoplæggene de øvrige fonde under samhørighedspolitikken.

Hvis jeg skal sige lidt om regeringens forventninger til det videre forløb, er det klart, at vi arbejder meget hårdt for, at vi kan leve op til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i december 2018. Her blev det besluttet, at det var ambitionen at nå en aftale i løbet af efteråret 2019.

Det er et meget ambitiøst mål, valget til Europa-Parlamentet og en ny kommission taget i betragtning. Men der skal ikke herske tvivl om, at vi fra dansk side gør alt, hvad vi kan for målrettet at forfølge danske interesser, samtidig med at vi spiller aktivt med i forhandlingerne.

Rasmus Nordqvist spurgte, hvornår udvalget kunne få et indblik forhandlingsboksen.

Udenrigsministeren svarede Rasmus Nordqvist, at regeringen ville oversende nyt om forhandlingsboksen løbende for at holde informationsniveauet så højt som muligt.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 21. - 22. marts 2019 (udkast til konklusioner)

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3682 – bilag 2 (samlenotat side 17)

Det Europæiske Råd 21-22/3-19 – bilag 3 (udkast til konklusioner)

Det Europæiske Råd 21-22/3-19 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Forårsmøderne i Det Europæiske Råd står oftest i økonomiens tegn. Det indebærer en politisk drøftelse af det indre marked, som vil spille ind i den næste strategiske dagsorden for EU. For regeringen er det bl.a. en vigtig prioritet, at der sættes skærpet fokus på implementering og effektiv håndhævelse af EU-reglerne. Det er også vigtigt, at vi styrker forsknings- og innovationsdagsordenen, så den globale konkurrenceevne øges. Derudover ventes stats- og regeringscheferne som led i det europæiske semester at vedtage de økonomiske og politiske retningslinjer for EU-landene som helhed.

Et andet centralt emne på Det Europæiske Råd bliver klima. Der lægges op til, at stats- og regeringscheferne skal have en overordnet debat om EU's langsigtede klimastrategi. Debatten vil efterfølgende skulle følges op af drøftelser i de relevante rådsformationer. Vi vil arbejde for, at hele EU sætter et lige så ambitiøst mål som Danmark om at være klimaneutrale senest i 2050.

Som led i drøftelsen af eksterne relationer vil Det Europæiske Råd forberede det kommende EU-Kina-topmøde den 9. april 2019. Det er et topmøde, der kræver grundig forberedelse. Det er min klare forventning, at handelspolitik vil være et centralt emne på mødet mellem EU og Kina. Også spørgsmålet om menneskerettigheder forventes rejst fra EU's side.

Jeg forventer desuden, at en række øvrige emner vil blive rejst på Det Europæiske Råd. Ét af dem er status over arbejdet med desinformation og beskyttelse af europæiske og nationale valghandlinger. Det rumænske formandskab ventes også at give en kort status over forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme og reformen af det fælles europæiske asylsystem. Det kan ikke udelukkes, at handelspolitikken også vil blive genstand for en bredere drøftelse med fokus på forholdet mellem EU og USA.

Fra dansk side vil vi gå aktivt ind i drøftelserne af konklusionsudkastet og søge at fremme danske interesser inden for klima, det indre marked og de øvrige emner.

Rasmus Nordqvist opfordrede regeringen til at presse på for en højere ambition end at gøre EU CO₂-neutralt i 2050. Parisaftalen satte det samme mål for hele verden, så hvis et rigt område som EU ikke var foran, havde man et problem på verdensplan. Det kunne regeringen godt fremføre i forberedelserne til rådsmødet, og udenrigsministeren kunne tage det med i sine noter til statsministeren.

Udenrigsministeren svarede, at regeringen var helt i front på det område og ville blive ved med at skubbe på resten af EU.

3. Opfølgning på møder i Det Europæiske Råd

– *Status*

Rådsmøde 3682 – bilag 2 (samlenotat side 19)

Det Europæiske Råd 13-14/12-18 – bilag 7 (konklusioner fra DER 13-14/12-18)

EUU alm. del (18) – bilag 360 (udvalgsmødereferat side 636, afrapportering fra DER 18/12-18)

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Det europæiske semester

– *Præsentation/orientering*

KOM (2019) 0150

Rådsmøde 3682 – bilag 2 (samlenotat side 21)

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Forslag til forordning om oprettelse af instrument for førtiltrædelsesbistand 2021-2027 (IPA III)

– *Delvis generel indstilling*

KOM (2018) 0465

Rådsmøde 3682 – bilag 2 (samlenotat side 23)

EUU alm. del (18) – bilag 514 (foreløbigt referat af Europaudvalgets møde 1/3-19)

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt, men modtog spørgsmål fra udvalget.

Nikolaj Villumsen spurgte, hvad regeringen mente om, at EU's revision ikke vidste, hvor store dele af midlerne fra Tyrkietfaciliteten var endt. Man skal altid have styr på pengestrømmene, men især når man har med en slyngel som præsident Erdoğan at gøre.

Rasmus Nordqvist spurgte, om ikke der burde være en lige så hård håndhævelse af retsstatsprincipper over for eksterne partnere som over for medlemslande. Burde man ikke smække kassen i over for Tyrkiet, når det blev diskuteret, om det skulle gøres over for Ungarn og Polen?

Kenneth Kristensen Berth meddelte, at Dansk Folkeparti fandt det absurd, at Tyrkiet skulle nyde godt af en førtiltrædelsesstøtte i en situation, hvor mange lande mente, at Tyrkiet ikke skulle være medlem af EU.

Udenrigsministeren svarede, at regeringen fortsat skulle forfægte principper om, hvordan midler skal forvaltes, og at der løbende skulle følges op på kontrollen.

FO 6. ESF+-forordningen

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2018) 0382

Rådsmøde 3682 – bilag 2 (samlenotat side 26)

EUU alm. del (18) – bilag 285 (udvalgsmødereferat side 329, senest behandlet i EUU 21/11-18)

De tre forhandlingsoplæg om samhørighedspolitikken blev forelagt samlet; se under dagsordenpunkt 8.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg om ESF+-forordningen, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO 7. Interreg-forordningen

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2018) 0374

Rådsmøde 3682 – bilag 2 (samlenotat side 33)

EUU alm. del (18) – bilag 285 (udvalgsmødereferat side 329, senest behandlet i EUU 21/11-18)

De tre forhandlingsoplæg om samhørighedspolitikken blev forelagt samlet; se under dagsordenpunkt 8.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg om Interreg-forordningen, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO 8. CPR-forordningen

– Tidlig forelæggelse

KOM (2018) 0375

Rådsmøde 3682 – bilag 2 (samlenotat side 40)

EUU alm. del (18) - svar på spm. 58, om hvordan det sikres, at de enkelte EU-medlemslande håndhæver gældende regler om, at støtte fra EU's fonde ikke må gå til udflytning af arbejdspladser, fra erhvervsministeren

EUU alm. del (18) - svar på spm. 57 om en virksomhed kan EU-modtage støtte til uddannelse af medarbejdere til at varetage arbejdsopgaver knyttet til nedlagte arbejdspladser i ét EU-land, fra udenrigsministeren

KOM (2018) 0375 - svar på spm. 3 om hvad regeringen agter at foretage sig for at sikre, at EU-støtte ikke bruges til udflytning af danske arbejdspladser til udlandet, fra udenrigsministeren

EUU alm. del (18) – bilag 285 (udvalgsmødereferat side 329, senest behandlet i EEU 21/11-18)

Udenrigsministeren: Jeg vil i dag forelægge de nye regler for samhørighedspolitikken for perioden 2021 til 2027 til tidligt forhandlingsoplæg. Inden jeg kommer til forhandlingsoplæggene, vil jeg dog indledningsvis påpege, at samhørighedspolitikken generelt er noget, regeringen støtter. Det er klogt og fornuftigt, at vi på den måde hjælper de mest udsatte lande med at øge deres velstandsniveau. Det understøtter udviklingen af det indre marked. Og det vil både de og vi få gavn af i fremtiden.

Samhørighedspolitikken er dog også en af de helt store udgiftsområder i EU's budget. Samtidig er der ikke det samme behov for støtte i dag som for 15 år siden, da de østeuropæiske medlemsstater blev optaget i EU. Et godt eksempel på denne udvikling er Polen. Polen har haft en gennemsnitlig BNP-vækst på 4 pct. om året, siden landet blev medlem af EU. Polen har samtidig udviklet sig til at være Danmarks 9. største eksportmarked og mere end 50.000 mennesker arbejder i dag for danske virksomheder i Polen.

Polen har altså haft god gavn af støtten fra strukturfondene, men i takt med at de bliver rigere, er der ikke længere det samme behov for støtte. I det lys – og i lyset af regeringens målsætning om et udgiftsniveau på 1,00 pct. af EU's BNI – er besparelser på området naturligt at have som fokus i de centrale MFF-forhandlinger.

Derudover giver det ikke mening, at de rigeste EU-lande sender penge til Bruxelles for herefter at finansiere hinandens strukturfondsprojekter. For at fremme målsætningen om at formindske forskellene mellem forskellige udviklingsniveauer i EU må det logiske være at koncentrere indsatsen der, hvor der er det største behov. Men skulle det i forhandlingerne gå sådan, at der også fremover bliver ydet støtte til velhavende lande, vil regeringen selvfølgelig arbejde for, at Danmark får sin rimelige andel af midlerne.

De forhandlingsoplæg, jeg forelægger i dag, vedrører tre forordninger. De tre forordninger udgør sammen med reglerne for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden det, der samlet kaldes samhørighedspolitikken. Reglerne for de to fonde forelagde jeg for udvalget til forhandlingsoplæg i december sidste år.

Inden jeg kommer til regeringens forhandlingsoplæg, vil jeg kort redegøre for forordningerne og forventningerne til de kommende par måneder. Det rumænske formandskab forventer, at medlemslandene på rådsmødet i slutningen af juni skal blive enige om en fælles holdning til de nye regler. Som forhandlingerne er skredet frem indtil nu, er der tale om en ambitiøs, men også realistisk målsætning. Jeg forventer, at der undervejs vil blive indgået delforlig.

Derfor beder jeg i dag udvalget om forhandlingsoplæg på hver af de tre resterende forordninger.

Den første af forordningerne regulerer horisontale emner for 7 europæiske fonde. Det gælder bl.a. de overordnede politiske målsætninger og reglerne for administration og udmøntning af fondene. Det er den, der ofte bliver kaldt CPR-forordningen. CPR-forordningen har to overordnede formål. Det første er at opstille regler for anvendelsen og forvaltningen af støtte fra en række EU-fonde. Det andet er at fastsætte regler for kontrol og revision af støtten.

Den anden forordning regulerer de specifikke regler for den såkaldte Europæiske Socialfond Plus. Det er en ny fond, der består af en sammenlægning af en række eksisterende EU-fonde og instrumenter. Den Europæiske Socialfond Plus skal bl.a. bidrage til at forbedre adgangen til beskæftigelse for jobsøgende og fremme social inklusion af mennesker, der er i risiko for fattigdom. Hertil kommer to indsatsområder inden for beskæftigelse og sundhed, der primært skal hjælpe med vidensdeling indenfor EU.

Den tredje forordning regulerer de specifikke regler for det europæiske territoriale samarbejde. Det kaldes ofte Interreg og drejer sig primært om grænseoverskridende projekter. Formålet med Interreg er at øge samarbejdet mellem befolkningerne i grænseregioner. For Danmarks vedkommende sker det blandt andet ved den dansk-tyske grænse og i Østersøregionen.

FO Som det fremgår af samlenotatet, er regeringen overordnet set positiv over for Kommissionens forslag til de nye regler for samhørighedspolitikken. Jeg vil nu kort gennemgå hovedelementerne i regeringens forhandlingsoplæg, der i detaljer er beskrevet i regeringens holdning i samlenotatet for hver af de tre forordninger.

For alle tre forordninger gælder, at regeringen støtter, at der sker en forenkling af de politiske målsætninger for støtten. Vi støtter ligeledes forslaget om øget national medfinansiering, og at der sker en forenkling af de administrative regler. Herudover støtter regeringen Kommissionens forslag om at vende tilbage til de såkaldte frigørelsesreger, der eksisterede før finanskrisen. Det betyder, at landene igen vil have 3 år til at bruge de bevilgede penge mod 4 år i den

indeværende budgetperiode. Det er den regel, der ofte kaldes N+2-reglen. Grundlæggende er det et udtryk for, at regeringen ønsker at øge forudsigeligheden ved anvendelsen af midlerne.

Som jeg gentagne gange har nævnt her i udvalget, finder regeringen det også helt centralt, at hverken national støtte eller EU-støtte skal kunne anvendes til at flytte arbejdspladser rundt i EU. Det er ikke hensigten med strukturfondene, at de skal yde økonomisk støtte til projekter, der flytter virksomheder og arbejdspladser fra én medlemsstat i EU til en anden. Regeringen lægger derfor vægt på, at der ikke gives støtte fra EU's fonde, der fører til udflytning.

Regeringen støtter på den baggrund en fastholdelse af den skærpelse af det nuværende regelsæt, som Kommissionen har foreslået.

Danmark er i forhandlingerne blevet imødekommet på en række punkter. Derfor er regeringen positivt stemt over for de kompromisforslag, som formandskabet indtil nu har fremlagt.

Regeringen lægger vægt på, at der inden for Interreg etableres programmer, der inkluderer de maritime grænseregioner i grænseoverskridende samarbejder. Det var ikke tilfældet i Kommissionens forslag. Derfor er det meget positivt, at flere af EU's medlemslande på rådsmødet om samhørighedspolitikken i november 2018 klart tilkendegav, at de var enige i det danske synspunkt.

Afslutningsvis lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om de tre forordninger ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme. Det er ikke her, at vi skal tage stilling til, hvor mange penge der skal gives til samhørighedspolitikken. Det handler alene om, hvordan de skal fordeles.

Med de bemærkninger anmoder jeg om udvalgets opbakning til de tre forhandlingsoplæg på basis af regeringens holdning.

Nikolaj Villumsen henviste til den aktuelle diskussion i EU om, hvorvidt man skulle smække kassen i for EU-lande, der krænker menneskerettigheder og retsstatsprincipper, specifikt Ungarn og Polen. Desuden var Rumænien og Bulgarien i farezonen. Var der ikke risiko for, at den idé ville møde modstand fra de lande, som selv blev ramt? Man kunne risikere, at der blev nedlagt veto mod MFF'en fra et af landene, hvis den mekanisme blev inddraget. Var det muligt at få den igennem via de 1-årige budgetter, hvis den ikke kunne blive en del af MFF'en, eller skal de vedtages med enstemmighed, så man risikerede et veto over for dem også?

Enhedslisten fandt det ganske vist vigtigt at støtte fattige lande og regioner, men at partiet på den anden side så et problem i, at nogle af midlerne var gået til at udflytte arbejdspladser, som Fagbladet 3F havde afsløret. Var det korrekt forstået, at man i CPR-forordningen lagde op til, at det fortsat ville være muligt at modtage EU-støtte til uddannelse af medarbejdere i forbindelse med en flytning? Det var nemlig det, der var årsagen til problemet.

Det var også bekymrende, at kontrollen udelukkende skulle foretages af medlemslandene. Han havde ikke specielt stor tillid til, at f.eks. de ungarske myndigheder var særlig restriktive, når det gjaldt kontrol med, om EU-støtten var blevet fordelt til virksomheder på ordentlig vis. Var ministeren tryk ved det?

Og var det korrekt, at man reelt ikke strammede de sanktioner, som ikke gik ud på andet end, at virksomheden skal betale støtten tilbage? Det er en meget mild straf for uretmæssigt at have flyttet en virksomhed fra et lokalområde, hvor folk sidder arbejdsløse tilbage.

Sofie Carsten Nielsen syntes godt om, at Den Europæiske Socialfond+ skulle have et udvidet omfang og et mere beskæftigelsesrettet fokus, men den blev vel ikke tilført nye midler? Så hvad ville man prioritere fra i de eksisterende dele af programmet?

Hun spurgte desuden, om ministeren mente, at arbejdet med at styrke retsstatsprincippet gik langt nok.

Om Interreg ville hun gerne vide, hvorfor der først blev forelagt et forhandlingsoplæg nu, selv om forhandlingerne var langt fremme.

Rasmus Nordqvist spurgte, hvorfor man ikke havde hørt civilsamfundet vedrørende Socialfond+. Han havde selv taget kontakt til Røde Kors for at få indblik i, hvordan organisationen så på sagen. Han spurgte, om regeringen støttede, at budgettet for Socialfond+ blev udvidet, som Europa-Parlamentet havde foreslået. Det kunne i øvrigt blive svært for civilsamfundet at byde ind på projekter, hvis der skulle være en medfinansieringsrate på 50 pct. Hvad var ministerens holdning til det?

Han spurgte endvidere, om det var tænkt ind, at den forbedrede adgang til beskæftigelse for jobsøgende på tværs af grænserne ikke måtte ende med hjerneflugt, så man skulle tænke på at skabe gode vilkår for arbejdspladser i hvert enkelt medlemsland.

Han ville desuden gerne vide, hvad der mentes med "fair energiomstilling" på side 41 i samlenotatet under punkt 2, og hvad regeringen havde tænkt sig at sige i den sammenhæng.

Endelig spurgte han med henvisning til side 43 i samlenotatet, hvordan man kunne opnå et mere socialt balanceret Europa, når man begunstigede de lande, der havde bedst styr på forvaltningen af EU-midler, når problemet var, at de lande, der havde mindst styr på forvaltningen, typisk var de samme som dem, der havde mest brug for midlerne.

Kenneth Kristensen Berth meddelte, at Dansk Folkeparti modsat de fleste andre partier var modstandere af at give ulandsbistand til EU-lande, og alle de nævnte forordninger gik netop ud på at omfordele velstand fra den vestlige til de sydlige og østlige dele af EU. De lande er privilegerede, fordi de deltager i det indre marked, hvor de har mulighed for at sælge deres varer billigere på grund af lavere omkostninger ved produktion end i Vesteuropa. Man burde sør-

ge for at saneret og nedlagt fondene. Dansk Folkeparti kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplæggene.

Udenrigsministeren var i princippet enig med Kenneth Kristensen Berth i, at EU ikke skulle omfordele mellem rige lande, men i en overgangsperiode kunne det give god mening at støtte nogle lande, fordi det også var til gavn for Vesteuropa, at de fattigere lande i EU hurtigere bliver velstående eksportmarkeder. Polen var et godt eksempel på det. Men i takt med, at de lande bliver rigere, skal støtten til dem bortfalde.

Til Nikolaj Villumsen sagde han, at Kommissionens forslag til en ny retsstatsmekanisme skulle sikre, at alle EU-midler blev forvaltet med udgangspunkt i grundlæggende retsstatsprincipper, og at der ikke skete misbrug. Manglen på uafhængighed i et lands retsvæsen øger alt andet lige risikoen for, at uregelmæssigheder ikke får konsekvenser. Derudover står det klart, at der politisk skal være sammenhæng mellem ret og pligt, og at alle medlemsstater skal overholde EU's grundlæggende værdier. Regeringen kunne derfor støtte, at det får konsekvenser, hvis et land tilsidesætter retsstatsprincippet. Det er dog vigtigt, at sådanne konsekvenser bygger på gennemsigtige og konkrete kriterier. Desuden lagde regeringen vægt på, at kun offentlige enheder sanktioneres, så virksomheder og borgere ikke utilsigtet straffes for forseelser, de ikke har indflydelse på. Forhandlingerne om det forslag var fortsat i en opstartsfasen, og det var endnu for tidligt at spå om, hvordan de ville ende. Forslag herom skulle blot vedtages med kvalificeret flertal, så et enkelt land eller to ville ikke kunne nedlægge veto.

På spørgsmålet om EU-støtte til uddannelse svarede han, at midler, der ikke kunne gå til udflytning af virksomheder, heller ikke kunne gå til uddannelse af medarbejdere, da det blev anset for en del af omkostningerne ved udflytningen.

Til Sofie Carsten Nielsen sagde han, at man godt kunne ønske sig, at man var kommet længe, men regeringen skubbede hele tiden i den rigtige retning.

På spørgsmålet om Socialfond+ svarede han, at regeringen ikke arbejdede for flere midler, så det gjaldt om at prioritere.

Forhandlingerne om Interreg var ikke, som Sofie Carsten Nielsen mente, kommet langt, hvorfor sagen blev forelagt til tidligt forhandlingsoplæg.

Udenrigsministerne oplyste Rasmus Nordqvist om, at Røde Kors havde været til møder i Udenrigsministeriet og fremført deres synspunkter.

På spørgsmålet om fair energiomstilling svarede ministeren, at der dermed mentes, at man bl.a. tog sociale hensyn.

Vedrørende national medfinansiering forklarede udenrigsministeren, at landene på strukturfondsområdet nogenlunde delte sig i to grupper, nettomodtagere og nettobetallere. De store

modtagere ønskede ikke, at den national medfinansiering blev øget, mens mange nettobetale-
re omvendt ønskede øget medfinansiering. Det gjorde regeringen også, for hermed sikrer man
national forankring i og medejerskab af strukturfondsprojekterne.

Reglerne skulle indrettes sådan, at medlemsstater med få fejl og mangler belønnes med ad-
gang til lempeligere kontrol og revisionsregler. Omvendt ville medlemslande med mange fejl
og mangler komme under skrapere kontrol. Kommissionen ramte med sit forslag en god ba-
lance.

Rasmus Nordqvist gentog, at fondene netop skulle hjælpe med at skabe en øget social ba-
lance. Hvordan opnåede man det, når man begunstigede de lande, der havde mest styr på
forvaltningen? Det handlede i stedet om at understøtte og hjælpe dem, der havde brug for det,
i stedet for at straffe dem; og om at mindske forskellene mellem EU's udviklingsniveauer og
koncentrere indsatsen om de regioner, hvor der er størst behov.

Nikolaj Villumsen opfordrede regeringen til at stå fast og insistere på, at der skulle være re-
spekt for grundlæggende retsstatsprincipper for medlemslande. Det var en farlig udvikling, hvis
EU-lande, som skulle være med til at træffe beslutninger for hr. og fru Jensen i Danmark, ud-
viklede sig i autoritær retning.

Det var positivt, hvis EU-støtte ikke kunne gå til uddannelse af medarbejdere ved udflytning,
men han pointerede, at Kommissionen hidtil havde tolket det sådan, at uddannelse netop ikke
var en del af udflytningen. Havde Kommissionen dermed ændret sin fortolkning, eller hvor blev
det slået fast? Det var vigtigt, at der ikke var uklarhed om det, og at det ikke bare var en hen-
sigtserklæring, for så risikerede man, at landene, som var dem, der sad med forvaltningsan-
svaret, ville fortsætte med den hidtidige fortolkning. Det var ikke sikkert, at de lande, der havde
en interesse i at modtage udflyttede arbejdspladser, ville opretholde tilstrækkelig kontrol.

Han gentog desuden sit spørgsmål om, hvorvidt man ville stramme de sanktioner, der i øje-
blikket højst kunne medføre, at en virksomhed skulle betale støtten tilbage.

Vedrørende Interreg henviste han til de bekymringer, der blev udtrykt i høringssvar fra Danske
Regioner og Kommunernes Landsforening om, at nu skulle skelnes mellem landfaste og mari-
time grænseregioner, så sidstnævnte udelukkes fra regionale samarbejder. Regeringen var
ganske vist imod, men ville den lægge afgørende vægt på at få det ændret?

Udenrigsministeren svarede Rasmus Nordqvist, at Kommissionen tilbød at hjælpe de lande,
der har svært ved at forvalte EU-midlerne, så de kom på ret køl. Så der blev taget hensyn til
fondenes formål om balance i EU.

Svaret til Nikolaj Villumsen lød, at Kommissionen løbende foretog opstramninger af reglerne. I
indeværende periode havde Kommissionen gennem særlige kontrolmekanismer for store pro-
jekter skullet sikre, at støtte fra fondene ikke medførte uregelmæssigheder. I den kommende

periode ville reglerne blive strammet, så udgifter til udflytning, herunder uddannelse i forbindelse med udflytning, ikke er inkluderet i støtte fra fondene. Ministeren tilføjede, at de til enhver tid gældende statsstøtteregler om udflytning af virksomheder gælder parallelt med strukturfondsregelsættet.

Om Interreg svarede han, at et stort flertal af medlemslandene støttede regeringens synspunkt om, at maritime grænseregioner fortsat skal omfattes. Det burde derfor være muligt i forhandlingerne at få ændret Kommissionens forslag. Regeringen lagde "vægt" på spørgsmålet, ikke "afgørende vægt".

Rasmus Nordqvist meddelte, at Alternativet støttede alle tre forhandlingsoplæg. Han opfordrede dog regeringen til at følge Europa-Parlamentets holdning om, at der burde tilføres flere midler til Socialfond+.

Nikolaj Villumsen indvendte over for ministeren, at de løbende stramninger havde vist sig ikke at være tilstrækkelige. Var der sket et nybrud med de seneste stramninger? Djævelen lå gemt i detaljen, for indtil videre havde fortolkningen af reglerne medført, at f.eks. Vestas og Lego havde kunnet modtage EU-midler til udflytning af arbejdspladser til bl.a. Ungarn. Var der ændre noget juridisk? Ville kontrollen fortsat skulle foretages af medlemslandene? Og var det korrekt forstået, at sanktionerne ikke ville blive strammet?

Udenrigsministeren gentog som svar, at der ud over de løbende stramninger også var foretaget nye stramninger. Han tilføjede, at de nævnet sager om støtte til udflytning af danske arbejdspladser var fra 2013 og tidligere.

Nikolaj Villumsen indvendte, at de løbende stramninger havde været utilstrækkelige, eftersom Kommissionen hidtil ikke havde tolket det sådan, at uddannelse af medarbejdere i forbindelse med udflytning var en del af udflytningen.

Udenrigsministeren mente ikke, at der var tale om en konflikt mellem, hvad han selv sagde, og hvad Nikolaj Villumsen sagde. Der var også kommet nye opstramninger, mange af sagerne var gamle, og kommissæren med ansvar for området, Corina Crețu, delte den danske holdning om, at uddannelse ikke skal omfattes. Det tilkendegav hun på dansk foranledning over mikrofonen på rådsmødet for samhørighedspolitikken i november 2018.

Nikolaj Villumsen fastholdt, at der var en uenighed, for hvis man ikke fik skærpet kontrollen, ville man selv i det bedste scenarie ende med, at lande, der havde en interesse i at få arbejdspladserne flyttet ud, selv skulle håndhæve kontrollen. Enhedslisten kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplægget. Vedrørende Interreg var Enhedslisten imod, fordi regeringen ikke ville lægge afgørende vægt på spørgsmålet om maritimt grænsesamarbejde.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg om CPR-forordningen, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

9. Eventuelt

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

10. Siden sidst

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3681 (udenrigsanliggender) den 18. marts 2019

EUU alm. del (18) – bilag 504 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren ville forelægge punkterne på rådsmødet til orientering. Punktet om Moldova ville han ikke nævne noget om, men kunne tages op, hvis medlemmerne ønskede det.

1. Kina

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3681 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (18) – bilag 138 (udvalgsmødereferat side 157, senest behandlet i EUU 2/11-18)

Udenrigsministeren: Drøftelsen om Kina er et hovedpunkt på rådsmødet og udgør en af trædestenene i forberedelserne til det årlige EU-Kina-topmøde den 9. april. Kinas udenrigsminister Wang Yi ventes at deltage i frokostdrøftelsen på rådsmødet, som således også står i Kinas tegn. Forinden vil han sammen med udenrigsrepræsentanten holde EU's årlige strategiske dialog med Kina. Udenrigsrepræsentanten ventes derfor at opdatere sine EU-kolleger om den strategiske dialog, når hun skyder Kinadrøftelsen i gang.

Uanset om vi i EU drøfter handelspolitik, sikkerhedspolitik eller klimapolitik, er Kina en central faktor. Og skal vi fremtidssikre det regelbaserede internationale samarbejde, skal vi have Kina med ombord. I håndteringen af f.eks. Nordkorea eller klimaforandringer er Kina således en strategisk vigtig partner for Europa. Samtidig er Kina i andre sammenhænge en økonomisk og kommerciel konkurrent, der skal håndteres som sådan. Det betyder også, at EU-enighed er og bliver af særdeles stor betydning. Det er et punkt, regeringen vil lægge stor vægt på – og som jeg forventer, at flere EU-lande vil betone.

EU-Kommissionen og Den Fælles Udenrigstjeneste offentliggjorde i tirsdags en fælles meddelelse om Kina. Meddelelsen er baseret på EU's kinastrategi fra 2016, men må siges at lægge op til en mere håndfast EU-tilgang over for landet. Meddelelsen afspejler, at der på EU-plan er kommet et øget fokus på de udfordringer, som Kina stiller os over for. Mulighederne er selv sagt stadig en vigtig del af ligningen, men der er sket en forskydning i balancen i forhold til bare få år siden, så udfordringerne er kommet mere i fokus.

Meddelelsens hovedelementer er et godt sigtepunkt for drøftelsen på rådsmødet. Meddelelsen lægger op til følgende tiltag:

For det første vil EU lægge stor vægt på at styrke samarbejdet med Kina om multilateralisme, menneskerettigheder og klimaforandringer. Kina er en stadig vigtigere multilateral aktør – også i realiseringen af FN's bæredygtigheds mål og i kampen mod klimaforandringer. Vi oplever også, at Kina fylder mere i FN's Menneskerettighedsråd, efter at USA har trukket sig ud. Rege-

ringen tillægger spørgsmålet om menneskerettighederne stor betydning – også i EU's partnerskab med Kina.

Det får mig til igen at understrege min store bekymring over den aktuelle situation i Xinjiang og Tibet. Det er klare bekymringer, som regeringen står fast på og italesætter både bilateralt og i internationale fora, og som jeg også selv flere gange har udtalt offentligt. Derfor ønsker vi fra regeringens side, at spørgsmålet om situationen i Xinjiang bliver rejst under topmødet.

For det andet lægger den fælles meddelelse op til, at EU udnytter Kinas potentiale til at bidrage til fred og sikkerhed bedre – for eksempel i Afghanistan og Myanmar.

For det tredje er det vigtigt, at EU og Kina etablerer et mere balanceret og gensidigt fordelagtigt handels- og investeringsarbejde. Her vil der fra europæisk side blive lagt stor vægt på, at Kina konkret følger op på sine løfter fra EU-Kina-topmødet sidste år. Det betyder, at Kina skal forpligte sig til et højere ambitionsniveau i forhandlingerne om en investeringsaftale mellem EU og Kina. Kina skal også engagere sig langt mere konstruktivt i WTO-reformprocessen. Det gælder også på områder som unfair handelspraksis. Det er kun rimeligt at forvente, at verdens næststørste økonomi tager et større ansvar for den globale økonomis rammer og udvikling.

For det fjerde skal EU være bedre til at håndtere den ændrede globale konkurrencesituation. Det er en dansk prioritet at styrke indsatsen for lige konkurrencevilkår, hvilket jeg også vil sætte fokus på i min opfølgning på ekspertpanelets anbefalinger til regeringen. Det skal selvsagt ske inden for rammerne af en fortsat overordnet handelsliberal linje.

Endelig skal EU blive bedre til at beskytte kritisk europæisk infrastruktur og teknologi. Der er allerede vedtaget en ny generel EU-mekanisme for investeringsscreening, der træder i kraft i løbet af foråret, ligesom Kommissionen arbejder på en fælles ramme for sikring af netværksteknologi.

Samlet set ønsker regeringen at arbejde for et ambitiøst og gensidigt forpligtende samarbejde mellem et Kina, der både politisk, økonomisk og militært får stadig stigende vægt, og et EU, der fastholder en balanceret og håndfast fælles linje.

Nikolaj Villumsen var enig i, at situationen var bekymrende i Xinjiang og Tibet – og for den sags skyld også i resten af Kina. Han spurgte, om ministeren var sikker på, eller blot forventede, at menneskerettighedsspørgsmålet ville blive rejst.

Om handel pointerede Nikolaj Villumsen, at det er vigtigt at stille krav til niveauet for beskyttelse af arbejdstagerrettigheder, miljø og klima, så man ikke ender i en situation, hvor Europa mister arbejdspladser til Kina, blot fordi landet groft udnytter arbejderne, fordi der ikke findes faglige rettigheder, eller fordi deres produktion ødelægger miljøet. Var regeringen opmærksom på det aspekt, og ville den medtage det i forhandlingerne?

Kenneth Kristensen Berth spurgte, om udenrigsministeren agtede at bringe følgende emner op på topmødet:

- tilstedeværelsen af arbejdslejre for politiske fanger;
- afskaffelsen af begrænsningen på præsidentperioden, så Xi Jinping kan sidde på livstid;
- forfølgelsen af Falun Gong-bevægelsen;
- forfølgelsen af demokratiforkæmpere i Hongkong;
- handel med organer fra fanger i kinesiske fængsler, og
- Kinas tiltagende aggressive fremfærd over for Taiwan.

Angående handel spurgte han, hvilken interesse Kina kunne have i at afvige fra deres uacceptable fremfærd, når EU ikke gav ordentligt modspil til landets kontinuerlige overtrædelser af almindelige spilleregler, f.eks. manipulation af valuta? Man havde indført en straffold på stål, men ingen havde for alvor ønsket at tage en konflikt med Kina, og så nåede man ingen vegne, for landet ville ikke ændre politik af sig selv.

Udenrigsministeren svarede begge spørgere, at han ikke agtede at tage de emner op på mødet, ikke fordi han ikke fandt dem interessante, men fordi han på det tidspunkt ville være på besøg i Argentina med dronningen og kronprinsen. Men eksemplerne illustrerede, hvor vigtigt det var at arbejde sammen i EU, når man talte med så stor en samarbejdspartner og konkurrent som Kina. De nævnte sager blev løbende taget op i EU's kritiske dialog med landet.

Kenneth Kristensen Berth fandt det ærgerligt, at udenrigsministeren ikke skulle deltage på mødet, selv om han medgav, at det også var vigtigt at følge med kongehuset på rejse. Kunne udviklingsministeren eller ministeren for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde ikke træde i hans sted? Det var uhyre væsentligt for regeringen at være repræsenteret på grund af Danmarks vitale interesser, når det gælder Kina.

Udenrigsministeren svarede, at statsministeren ville deltage i et nyt EU-Kina-topmøde den 9. april.*) Derudover fandt der jævnligt besøg sted i Kina; han havde selv været på besøg to gange i sin tid som udenrigsminister. Det var bestemt vigtigt med en kritisk dialog om menneskerettigheder, og den fandt sted løbende.

Kenneth Kristensen Berth ville gerne vide, om Europaudvalget så ville få lejlighed til at drøfte Kinarelaterede emner med statsministeren før topmødet den 9. april.

Udenrigsministeren svarede, at statsministeren ville komme og forelægge mødet i Det Europæiske Råd inden da, og Kina ville være et emne på det møde, så der ville blive mulighed for at drøfte det med ham.

*) *Efterfølgende sendte Udenrigsministeriet følgende berigtigelse:*

” På EU-Kina-topmødet den 9. april 2019 repræsenteres EU først og fremmest ved formanden for Det Europæiske Råd, Donald Tusk, formanden for Europa-Kommissionen, Jean-Claude Juncker, og den høje repræsentant for udenrigsanliggender og næstformand for Europa-Kommissionen, Federica Mogherini. Dertil kan andre EU-kommissærer deltage, eksempelvis handelskommissær Cecilia Malmström.

EU-medlemslandenes stats- og regeringschefer vil således ikke deltage på topmødet den 9. april 2019 – ej heller statsministeren, som det ellers blev oplyst til Folketingets Europaudvalg den 15. marts 2019. Statsministeren deltager i forberedelsen af EU-Kina-topmødet på mødet i Det Europæiske Råd den 21.-22. marts 2019, hvor EU-linjen for topmødet bliver lagt fast.”

2. Moldova

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3681 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Yemen

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3681 – bilag 1 (samlenotat side 6)

EUU alm. del (16) – bilag 620 (udvalgsmødereferat side 898, senest behandlet i EUU 31/3-17)

Udenrigsministeren: Der vil desuden være en drøftelse af den politiske og humanitære situation i Yemen. Drøftelsen forventes at rette fokus mod, hvordan EU kan understøtte FN's bestræbelser på at implementere våbenhvileaftalen for Hodeidah, og hvordan EU kan lægge maksimalt pres på konfliktens parter for at sikre fuld adgang for humanitær hjælp til befolkningen.

Konflikten i Yemen har stået på i 4 år og har ført til en humanitær katastrofe uden sidestykke. Våbenhvilen for Hodeidah, der blev indgået i Stockholm i slutningen af december, er et vigtigt første skridt mod nye forhandlinger om en bredere aftale. Situationen er dog stadig meget skrøbelig, og implementeringen af aftalen skrider kun langsomt frem.

General Michael Lollesgaard står som bekendt i spidsen for den FN-mission, der skal overvåge våbenhvilen i og omkring Hodeidah. Ved FN's mellemkomst har parterne indgået en aftale om tilbagetrækning af tropper for at sikre adgang for kritisk humanitær nødhjælp. Men der er fortsat mange udfordringer og manglende tillid mellem parterne. Det vurderes derfor, at en egentlig tilbagetrækning af tropper fra Hodeidah og det omkringliggende område ikke er nært forestående.

Nødhjælpsoperationen i Yemen er FN's hidtil største, hvor 24 millioner mennesker har brug for hjælp. Danmark har siden konfliktens start ydet markant og kontinuerlig humanitær bistand til landet. På donorkonferencen i Genève den 26. februar offentliggjorde jeg et nyt dansk bidrag på 113 mio. kr. Dermed kommer Danmark op på knap 750 mio. kr. siden 2015. Herudover har Danmark i forbindelse med udnævnelsen af general Lollesgaard bidraget med 14 mio. kr. til FN's fond for at understøtte fredsbestræbelserne.

EU's udenrigsministre vedtog den 18. februar 2019 nye rådskonklusioner om Yemen, der opfordrer konfliktens parter til at overholde Stockholmaftalen samt til at sikre beskyttelse af civile og overholdelse af den humanitære folkeret og international menneskerettighedslovgivning. På rådsmødet forventer jeg bred enighed om dette budskab, og at EU skal bakke op om FN's bestræbelser på at fremme en politisk løsning på konflikten.

Nikolaj Villumsen mente, at var afgørende at lægge pres på Saudi-Arabien, som opførte sig vanvittigt i Yemen. Når man så billeder af Assads brutale massakrer i Syrien, kunne man tit føle sig magtesløs på grund af støtten til Assad fra Iran og Rusland. Men Saudi-Arabien var en vestlig allieret, som også købte våben fra en række europæiske lande.

Udenrigsministeren svarede, at han faktisk mente regeringen gik forrest på området ved f.eks. at have nedlagt forbud mod nye salg af våben og andre produkter, som kan bruges i krigsførelsen. Man var desuden i gang med at se på, om salgstilladelser, der allerede var givet, kunne inddrages.

Nikolaj Villumsen spurgte, om udenrigsministeren i EU-kredsen ville foreslå, at EU fulgte det danske eksempel. Det ville lægge større pres på landet, hvis EU-landene handlede samlet.

Udenrigsministeren sagde, at han allerede havde taget det op i EU-kredsen og understreget den danske holdning. Finland og Tyskland havde ageret på samme måde, så der var bevægelse.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3680 (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019

EUU alm. del (18) – bilag 504 (kommenteret dagsorden)

Dagsordenpunkterne 1-7 ville blive forelagt af miljø- og fødevareministeren, mens fiskeri- og ligestillingsministeren og ministeren for nordisk samarbejde forelagde dagsordenpunkt 8. Alle punkter var til orientering.

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0392

Rådsmøde 3680 – bilag 2 (samlenotat side 3)

KOM (2018) 0392 – bilag 6 (miljø- og fødevareministerens kommentar til henvendelsen fra Sammenslutningen af Danske Småøer)

KOM (2018) 0392 – bilag 4 (miljø- og fødevareministerens kommentar til henvendelsen fra NOAH og Frie Bønder - Levende Land)

KOM (2018) 0392 – bilag 3 (henvendelse af 1/11-18 fra Sammenslutningen af Danske Småøer)

KOM (2018) 0392 – bilag 2 (henvendelse af 4/10-18 fra NOAH og Frie Bønder - Levende Land)

EUU alm. del (18) – bilag 459 (udvalgsmødereferat side 725, senest behandlet i EUU 25/1-19)

Dagsordenpunkterne 1-3 blev behandlet samlet; se under dagsordenpunkt 3.

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0393

Rådsmøde 3680 – bilag 2 (samlenotat side 24)

EUU alm. del (18) – bilag 459 (udvalgsmødereferat side 725, senest behandlet i EUU 25/1-19)

Dagsordenpunkterne 1-3 blev behandlet samlet; se under dagsordenpunkt 3.

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter, om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i Unionens fjernområder og om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0394

Rådsmøde 3680 – bilag 2 (samlenotat side 32)

EUU alm. del (18) – bilag 459 (udvalgsmødereferat side 726, senest behandlet i EUU 25/1-19)

Miljø- og fødevarerministeren: Punkt 1-3 er reformen af EU's landbrugspolitik, hvor vi forventer en politisk drøftelse af formandskabets ændringsforslag.

Formandskabets ændringsforslag er beskrevet i samlenotatet og går bl.a. ud på, at små landbrug skal undtages for visse miljøkrav under den såkaldte konditionalitet. Derudover skal små landbrug heller ikke bidrage til den reserve, som skal anvendes ved kriser i landbruget. Det kan vi ikke støtte fra dansk side, da vi mener alle bør bidrage uanset størrelse.

Til gengæld kan vi støtte, at formandskabet lægger op til, at det skal være frivilligt om medlemsstaterne vil definere en ægte landmand, ligesom det også skal være frivilligt, om medlemsstaterne vil omfordele den direkte støtte fra store til små bedrifter.

Det er værd at bemærke, at der kun i begrænset omfang har været drøftelser af hele det grønne område af landbrugspolitikken. Derfor er der stort set heller ikke lavet ændringsforslag på dette område endnu. Det er selvfølgelig et område, hvor vi fra dansk side spiller aktivt ind med forslag, som kan føre til, at landbrugspolitikken i højere grad bidrager til at beskytte miljøet, klimaet og naturen.

Om den videre proces har formandskabet meldt ud, at de går efter at opnå enighed i Rådet om alle de ikkebudgetrelaterede spørgsmål i juni 2019. Omvendt har Europa-Parlamentet meldt ud, at de ikke når at fastlægge deres holdning inden parlamentsvalget i maj. Der vil derfor ikke være nogen at forhandle med, hvis Rådet bliver enige i juni. I praksis er det altså noget usikkert, hvorvidt det er realistisk for formandskabet at opnå enighed om Rådets holdning i juni.

Landbrugsreformen er også på dagsordenen for de næste rådsmøder i april, maj og juni, så vi vender tilbage til sagen. Det vil nok være et tilbagevendende punkt i lang tid.

Søren Egge Rasmussen havde svært ved at forstå definitionen på en ægte landmand. Var en dansk driftsleder på et landbrugsselskab med jord og bygninger ejet af kinesiske kapitalintresser f.eks. en ægte landmand? Og hvis ikke, kunne et sådant selskab så miste EU-støtte?

Man skulle vel ikke igen til at have et driftslederbevis for at drive landbrug, hvormed EU ville gribe ind i den danske liberalisering af landbrugspolitikken?

Miljø- og fødevarerministeren forklarede, at en ægte landmand blev defineret ud fra fordelingen i indkomst mellem landbrugs- og ikke-landbrugsrelaterede aktiviteter på ejendommen. Definitionen blev ophævet i 2018, men nogle lande ønskede den genindført.

Søren Egge Rasmussen fandt det lovende, at der ville blive mulighed for at have en landbrugsstøtte på helt andre vilkår end de hidtidige. Regeringen forventede, at 40 pct. af landbrugsstøttebudgettet ville bidrage til at opfylde klimamålsætninger. Det var en stor stigning i andelen fra de nuværende 7 pct., så det lagde op til, at man på nationalt plan kunne foretage betydelige ændringer og gå fra, at en produktionsstøtte til et officielt liberalt erhverv i højere grad blev formet efter, hvad der kunne gavne miljøet og samfundet. Hvor langt ville regeringen gå for at prioritere klima og miljø, når landbrugsstøtten skulle fastlægges? Hvis man f.eks. reducerede landbrugsarealet ved at tage lavbundsjordene ud af det pløjede areal, ville man kunne mindske CO₂-udledningen med 3 mio. ton ud af de nuværende 11 mio. ton om året.

Miljø- og fødevarerministeren svarede, at det var regeringens klare prioritet at sikre, at en stor del af den fælles landbrugspolitik blev brugt til at opfylde mål for beskyttelsen af klimaet, naturen og miljøet. Jo mere man fik mulighed for at målrette støtten, des bedre. Før man prioriterede anderledes på nationalt plan, drejede det sig om overhovedet at skabe muligheden for en sådan prioritering. Hvor langt regeringen ville gå for at anvende støtten til grønne tiltag, afhæng af, hvad man kunne få de andre lande med på. Han havde selv brugt meget energi på at forklare sine kolleger fra de andre lande om bruttoarealmodellen, som viste, at det ikke kunne betale sig at pløje små vådområder på markerne ned.

Søren Egge Rasmussen takkede for det positive svar og glædede sig over, at ministeren selv nævnte bruttoarealmodellen som et bud på en god løsning. I øjeblikket var en landmand, der vil bevare vandhuller og træer på sine marker, nødt til at anvende landbrugskonsulenter for at indberette sine marker korrekt. Det var u hensigtsmæssigt. Derfor var det positivt, at landdistriktsmidlerne nu ville kunne bruges til at sikre et landbrug med plads til mere natur, oven i købet med en gavnlig effekt for klimaet.

I hørings svarene blev der gjort opmærksom på, at skovlandbrug endnu ikke var defineret som landbrugstype. Kunne ministeren arbejde for en sådan definition, så danske landbrug som Poppelgris, der kombinerede plantning af træer med dyrevelfærd, ikke mistede EU-tilskud?

Rasmus Nordqvist studsede over, når ministeren sagde, at det afhæng af de andre lande, hvor langt man ville gå i Danmark. Fleksibilitetsmekanismerne ville vel netop medføre, at landene selv kunne bestemme, hvor meget de ville udnytte støtten til grøn omstilling af landbruget.

Miljø- og fødevarerministeren svarede Søren Egge Rasmussen, at regeringen aktuelt arbejdede med problematikken om skovlandbrug med dyrevelfærd. Den juridiske ordlyd var ikke på plads endnu.

Til Rasmus Nordqvist sagde han, at han ikke mente, at regeringens kurs afhang af andre lande, men mulighederne afhang af, hvad man kunne blive enige om i Rådet. Heldigvis kæmpede regeringen ikke alene for at målrette landbrugsstøtten mod opfyldelse af miljø- og klimamål.

4. Kommissionens meddelelse "En bæredygtig europæisk bioøkonomi: Større økonomisk, social og miljømæssig sammenhæng"

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0673

Rådsmøde 3680 – bilag 2 (samlenotat side 38)

EUU alm. del (18) – bilag 345 (udvalgsmødereferat side 621, senest behandlet i EUU 14/12-18)

Miljø- og fødevarerministeren: Punkt 4 er en politisk drøftelse om bioøkonomi. Det er et interessant emne, men vi havde allerede sådan en drøftelse på rådsmødet i december. Det er uklart, hvad formandskabet vil opnå med endnu en drøftelse af emnet. Men vi vil selvfølgelig benytte lejligheden til igen at fremhæve behovet for, at vi skal kunne bruge landbrugspolitikken til at støtte investeringer i bioraffineringsanlæg, så vi kan få udbredt de positive testresultater med bioraffinering af græs til brug for foder. Det vil være til stor gavn både for miljøet, klimaet og landmanden.

Søren Egge Rasmussen opfordrede ministeren til også at fokusere på andet end at udvikle proteiner fra græsdyrkning. Det var fint, men i stedet for kun at brænde ting af burde man i højere grad sørge for at gå opad i værdikæden og udvikle brændstof direkte fra det organiske materiale, der kommer fra landbrug og skovbrug, f.eks. elektrofuel fra træflis.

Miljø- og fødevarerministeren var enig og havde blot nævnt græs som eksempel, fordi han fandt dets potentiale fascinerende, ikke mindst at det kan anvendes som proteinkilde og dermed forhindre eksport af sojaprotein fra Sydamerika og i sidste ende afskovning.

5. Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne ved det niende møde i partskonferencen under Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte (POP-stoffer), for så vidt angår forslaget om ændring af bilag A og B og indgivelsen af et forslag på vegne af Den Europæiske Union om opførelse af methoxychlor i bilag A til Stockholmkonventionen

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*
KOM (2019) 0052 og KOM (2019) 0082
Rådsmøde 3680 – bilag 2 (samlenotat side 44)

Dagsordenpunkterne 5-7 blev behandlet samlet; se under dagsordenpunkt 7.

6. Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om den holdning, som på Den Europæiske Unions vegne skal indtages om ændringerne af bilag III til Rotterdamkonventionen

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*
KOM (2019) 0054
Rådsmøde 3680 – bilag 2 (samlenotat side 47)

Dagsordenpunkterne 5-7 blev behandlet samlet; se under dagsordenpunkt 7.

7. Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om den holdning, der skal indtages på vegne af Den Europæiske Union på det 14. møde i partskonferencen under Baselkonventionen om kontrol med grænseoverskridende overførsel af farligt affald og bortskaffelse heraf, for så vidt angår visse ændringer af bilag II, VIII og IX til konventionen

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*
KOM (2019) 0011
Rådsmøde 3680 – bilag 2 (samlenotat side 49)

Miljø- og fødevarerministeren: Punkt 5-7 handler om forberedelse af partsmøder under tre internationale konventioner, nemlig Stockholm-, Rotterdam- og Baselkonventionerne. De er ikke på dagsordenen for rådsmødet, men EU skal fastlægge sin holdning forud for partsmøderne i april, og derfor orienterer jeg om sagerne i dag.

Stockholmkonventionen regulerer de mest miljøfarlige organiske stoffer – de såkaldte POP-stoffer. På partsmødet skal der optages nogle få nye stoffer under konventionen.

Rotterdamkonventionen fastsætter regler for eksport af industrikemikalier og pesticider, så de kun kan eksporteres, hvis modtagerlandets myndigheder på forhånd har godkendt det. På partsmødet er der lagt op til at optage yderligere syv industrikemikalier og pesticider.

Baselkonventionen fastsætter regler for kontrol med eksport af farligt affald. Norge har stillet et forslag til partsmødet om at styrke kontrollen med eksport af plastikaffald.

Alle tre beslutninger vil resultere i forbedringer af beskyttelsesniveauet. EU's mandater lægger op til at støtte ændringerne, og det kan vi fra dansk side bakke op om.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvilken betydning det norske initiativ om plastaffald ville få for eksporten af plastaffald til Kina med henblik på genanvendelse. Det hed, at nogle typer plastaffald fremover ikke måtte eksporteres til lande uden for OECD, men det fremgik ikke, hvilke typer der var tale om.

Miljø- og fødevareministeren svarede, at det ikke var dansk plastaffald, der blev eksporteret, og det var derfor Miljøstyrelsens vurdering, at forslaget ikke ville have økonomiske eller administrative konsekvenser for danske virksomheder.

Kenneth Kristensen Berth indvendte, at man i de kommende år skulle til at være mere effektive til at genanvende plast. Men inden for EU var der endnu begrænsede muligheder for at omdanne plastaffald til ny plast, og derfor eksporterede en række lande plastaffald til bl.a. Kina med genanvendelse for øje. Hvis de europæiske lande ikke længere måtte eksportere det til Kina, risikerede man vel at ophobe store mængder plastaffald. Spændte europæerne derfor ikke ben for sig selv med disse initiativer?

Miljø- og fødevareministeren svarede, at der var opmærksomhed på dilemmaet, og at det bl.a. gjaldt om at få kategoriseret og sorteret de forskellige typer plast for at forbedre mulighederne for genanvendelse inden for Europa. Forslaget til justering af Baselkonventionen skulle sikre, at man kun eksporterer plast, som med sikkerhed kan behandles miljømæssigt forsvarligt. Det nytter ikke noget, hvis man eksporterer til lande, der ikke håndterer plast på en fornuftig måde, for så er aben kastet videre, uden at planeten får det bedre.

8. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2019/124 for så vidt angår visse fiskerimuligheder

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2019) 0123

Rådsmøde 3680 – bilag 1 (samlenotat)

Fiskeri- og ligestillingsministeren og ministeren for nordisk samarbejde: Punktet vedrører Kommissionens forslag til en ændring af fiskerimulighederne for 2019, herunder især fastsættelse af fiskerimuligheder for tobis. Kommissionens forslag indeholder også en række tekniske rettelser til forordningen om fiskerimulighederne for 2019.

Rådgivningen fra Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) om tobis blev offentliggjort den 22. februar 2019. Kommissionen har den 4. marts 2019 fremsat sit forslag. Forslaget følger rådgivningen fra ICES, hvilket indebærer, at der foreslås en samlet reduktion i fiskerimulighederne for tobis for 2019 sammenlignet med fiskerimulighederne for 2018.

Regeringen støtter, at fiskerimulighederne for tobis fastsættes i overensstemmelse med rådgivningen fra ICES.

Regeringen lægger endvidere vægt på, at fiskerimulighederne fastsættes hurtigt, så fiskeriet kan påbegyndes den 1. april 2019.

På grund af sagens hastende karakter forventes det, at Rådet snarest giver sin opbakning til forslaget, så fiskeriet efter tobis kan begynde den 1. april som planlagt.

Jeg kan til sidst tilføje, at der er tale om en større reduktion, som vil få konsekvenser for fiskeriet, men vi er indstillet på at følge den professionelle rådgivning på området. Med et glimt i øjet vil jeg knytte den kommentar, at tobis i år fortrinsvis befinder sig i britisk farvand – så også af den grund bakker vi op om, at man hurtigt får truffet en beslutning, så fiskeriet kan nå at gå i gang i løbet af de kommende måneder.

9. Eventuelt

Ministrene havde ingen kommentarer til dette punkt.

10. Siden sidst

a) Orientering om Storbritanniens forhold til regionale fiskeriorganisationer ved no deal brexit

Fiskeri- og ligestillingsministeren og ministeren for nordisk samarbejde: Jeg vil benytte lejligheden til at nævne, at Kommissionen har fremsat et forslag til EU's positive holdning til, at Storbritannien efter Brexit bliver selvstændigt medlem af den regionale fiskeriorganisation for det nordøstlige Atlanterhav. Det sker som led i forberedelserne til et hårdt Brexit, som desværre fortsat er et scenarie, vi bliver nødt til at forholde os seriøst til.

Efter Storbritanniens udtræden af EU vil Storbritannien nemlig ikke længere være omfattet af medlemskabet af denne organisation via EU, men er på samme tid stadig – efter FN's havretskonvention – forpligtet til at samarbejde om forvaltningen af bestandene. Vi er klart interesserede i, at Storbritannien fortsætter sit engagement i samarbejdet om bæredygtig forvaltning af fiskeriet.

Ud over det foreliggende forslag vil der i den nærmeste fremtid blive fremsat en række lignende forslag om Storbritanniens selvstændige medlemskab i forskellige andre regionale fiskeriorganisationer. Disse forslag er en naturlig konsekvens af Storbritanniens udtræden af EU og har derfor i sig selv begrænset væsentlighed. Jeg vil derfor ikke forelægge hvert enkelt forslag selvstændigt, men blot nævne, at vi tager fat på det med en tyk understregning af, at vi kun kan være interesserede i, at Storbritannien så bliver selvstændigt medlem af de forskellige fora, hvor EU-landene ellers er medlemmer via EU's medlemskaber.

Mødet sluttede kl. 13.15.